

Till Länsstyrelsen för samråd

Undersökning om betydande miljöpåverkan av upphävande av del av detaljplan för Ytterbostugan 1:27, Stora Uttervik, Nyköpings kommun

Undersökningen ska utgöra underlag för bedömning om genomförandet av kommande detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning av planen och upprätta en skriftlig redogörelse, miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Undersökningen bör även avgränsa vilka frågor som ska behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning i enlighet med 6 kap Miljöbalken (MB) och 4 kap 34 § Plan- och bygglagen (PBL) alternativt behandlas i planbeskrivningen.

Syfte med detaljplan och kommande detaljplaneläggning (Planen)

Planprojektet syftar till att upphäva del av detaljplan P65-12 som medger markanvändningen jordbruksändamål för att i förlängningen möjliggöra för en omvandling av befintligt gårdskontor till bostad genom bygglovsprövning.

Nulägesbeskrivning (Platsen)

Det aktuella området är beläget inom stora Uttervik i den södra delen av kommunen. Området angränsat i väst till Utterviks fritidshusområde och i öst till en väg som leder vidare till Utterviks båthamn, belägen söder om det aktuella området. Befintlig bebyggelse inom området omfattas av det som utgör Utterviks gård. Strax söder om den befintliga gårdsmiljön finns även en anlagd våtmark.

För det aktuella området är detaljplanen P65-12 gällande. Inom det område av detaljplanen som avses upphävas medger detaljplanen jordbruksändamål.

Det aktuella området omfattas av riksintresse för högexploatera kust enligt 4 kap. 4§ Miljöbalken (MB), samt friluftsliv (3 kap. 6§ MB).

Området angränsar i söder till riksintresse för naturvård (3 kap. 6§ MB).

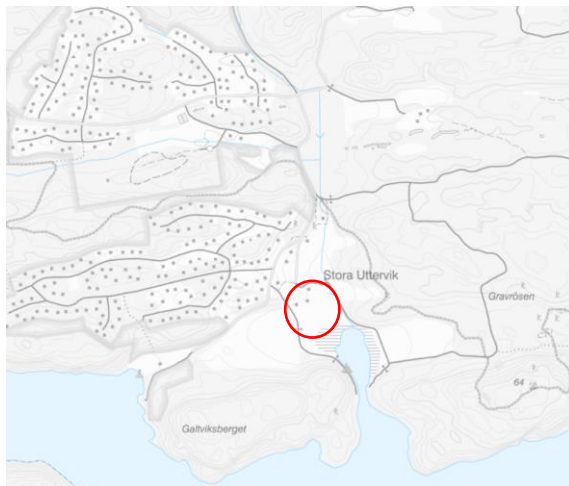
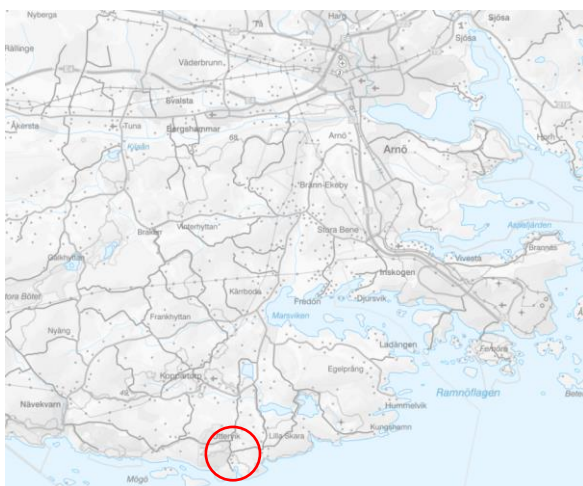

Bild 1: Röd cirkel visar det aktuella områdets ungefärliga läge i angränsning till Bråvikens kust i den södra delen av kommunen.

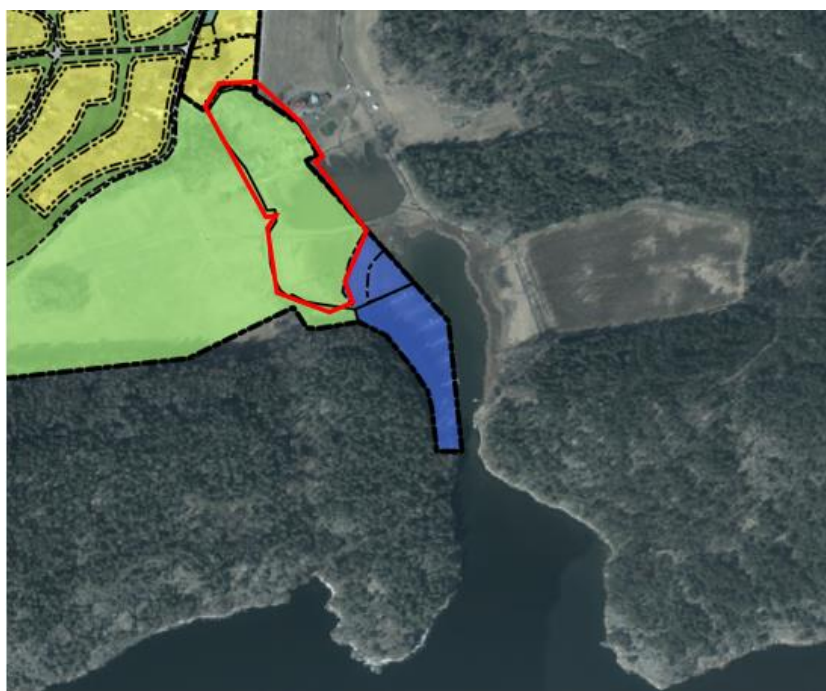

Bild 2: Bilden visar den sydöstra delen av detaljplan P65-12. Den del av detaljplanen som avses upphävas medger jordbruksändamål (ljusgrön färg) och är markerad med en röd linje.

I Nyköpings kommuns överstiksplan innefattas det aktuella området inom bebyggelseområdet "Fritidshusområde Uttervik".

Översiktsplanen påtar att den fortsatta bebyggelseutvecklingen inom bebyggelseområdet bör avse fritidshusbebyggelse då bostäder för mer permanent bruk inte är lämpligt inom området med hänvisning till att det är beläget långt från befintlig allmän service såsom kollektivtrafik, handel och skola.

Trots översiktsplanens utpekande är det aktuella området beläget öster om den sammanhållna bebyggelsen som Utterviks fritidshusområde omfattas utav och bedöms i realiteten inte vara en del av fritidshusområdet.

Anledning till att området inkluderas inom fritidshusområdet är att översiktsplanens gränsdragning följer ytan för den gällande detaljplanen. Därav har även det aktuella området som i gällande detaljplan avser jordbruksändamål inkluderats inom ytan för fritidshusområdet.

Då upphävandet av detaljplanen i förlängningen inte syftar till att upprätta någon ny bebyggelse utan snarare en omvandling av en befintlig byggnad bedöms översiktsplanens ställningstaganden inte utgöra några hinder för ett upphävande av del av detaljplanen.
Åtgärden bedöms sammantaget vara förenlig med översiktsplanens intentioner.

Ställningstagande till strategisk miljöbedömning och avgränsning av MKB

Planen berör ett område bestående av jordbruksmark samt befintlig bebyggelse. Den gällande detaljplanen medger jordbruksändamål, vilket begränsar omvandlingen av ett befintligt gårdskontor till bostad. (Platsen)

Planen anger förutsättningar för att upphäva del av detaljplanen P65-12. Upphävandet möjliggör för ett fortsatt jordbruk samt för en omvandling av ett gårdskontor till bostad genom bygglovsprövning. (Planen)

Planen medför att del av detaljplanen P65-12 som för det aktuella området medger jordbruksändamål upphävs. Upphävandet möjliggör för ett fortsatt jordbruk samt för en omvandling av befintligt gårdskontor till bostad. Ett upphävande medför även att strandskyddet återinträder inom de delar av detaljplanen som upphävas. (Påverkan)

Den samlade bedömningen av ovanstående aspekter och deras kumulativa effekter är att planförslaget **inte kan** antas medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med tillhörande MKB behöver därför inte upprättas. Det finns skäl att ändå belysa följande aspekter i den kommande planprocessen:

- Strandskydd
- Påverkan på berörda riksintressen
- Översvämningsrisk

Tidigt samråd med Länsstyrelsen gällande denna behovsbedömning

KOMMENTAR

Länsstyrelsen anser att:

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget i huvudsak överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL. Avvikelsen framgår av kommunens undersökning om betydande miljöpåverkan.

Bedömning av miljöpåverkan

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att rubricerad detaljplan inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 5 kap. 11 a § PBL.

NAMN

Christina D Gustavsson (Länsarkitekt/enhetschef)

Datum

2025-04-29

Bilagor

- Bilaga 1 Checklista för undersökning om betydande miljöpåverkan med miljöaspekter och kommentarer

Bilaga 1: Checklista för undersökning om betydande miljöpåverkan

Aspekter som kan leda till betydande miljöpåverkan är ikryssade.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter utifrån allmänna bestämmelser tas med i beaktning.</i>	
☐ Verksamheter enligt 4 kap 34 § PBL ☐ Förordning om MKB 3 § eller bilaga 3	
Beskrivning	Planförslaget bedöms vara förenligt med 4 kap. kap 34 § PBL, samt förordning om MKB 3.

NATURVÄRDEN	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör naturvärden tas med i beaktning.</i>	
☐ Riksintresse naturvård ☐ Natura 2000-habitat ☐ Natura 2000-fågel ☐ Skyddad natur (naturreservat, biotopskydd, naturminne, djur- och växtskyddsområde) ☐ Värdefull eller känslig natur (ESKO-område, Länsstyrelsens naturvårdsprogram, Ängs- och hagmarksinventering, våtmarksinventering, nyckelbiotopsinventering, viltstråk och eventuell barriäreffekt) ☒ Strandskydd ☐ Fridlysta eller rödlistade arter ☐ Värdefulla eller känsliga arter	
Beskrivning	Riksintresse för naturvård Området aktuellt för upphävande angränsar i söder till riksintresse för naturvård (Bråvikskusten).

	Bråviken utgör en av östra Sveriges mest framträdande landformer av geologiskt och geomorfologiskt intresse och området ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur-och kulturmiljö samt dess naturvärden. Då den föreslagna åtgärden inte innefattar någon faktiskt ändrad markanvändning bedöms ett genomförande av upphävandet inte generera någon negativ påverkan för det angränsande riksintresset. Strandskydd I området omkring den gällande detaljplanen råder ett utvidgat strandskydd om 300 meter längs Bråvikens strandlinje. Då gällande detaljplan upprättades innan 1975, då det generella strandskyddet trädde i kraft, är strandskyddet dock inte gällande inom detaljplaneområdet. Vid ett upphävande av detaljplanen återinträder dock strandskyddet inom de delar av planen som upphävs. Det återinträdande strandskyddet omfattar då 100 meter vilket innebär att den befintliga bebyggelsen inte berörs. Inom det område vilket gällande detaljplan avses upphävas, strax söder om den befintliga bebyggelsen, finns även en nyligen anlagd våtmark. Enligt ekologer på mark-och exploateringsenheten på Nyköpings kommun råder högst troligen strandskydd för våtmarken med hänvisning till att ett naturligt tillstånd har infunnit sig kring vattnet. Då strandskyddet åter blir gällande inom de delar av detaljplanen som upphävs kan särskild dispens komma att krävas vid nybyggnation eller ändring av befintlig bebyggelse inom området.
--	---

KULTUR	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör kulturvärden tas med i beaktning.</i>	
☐ Riksintresse kulturmiljö ☐ Fornminne ☐ Byggnadsminne ☐ Övrig värdefull kulturhistorisk miljö	

Beskrivning	Det aktuella området omfattas inte av riksintresse för kulturmiljö. Befintlig bebyggelse inom området är inte särskilt beskriven i kommunens underlag för kulturhistoriskt värdefulla områden. Enligt karttjänsten Fornsök, tillhandahållen av Riksantikvarieämbetet, finns inga kända fornlämningar eller fornminnen inom den aktuella området.

HÄLSA	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör hälsa tas med i beaktning.</i>	
☒ Riksintresse friluftsliv ☐ Buller ☐ Vibrationer ☐ Magnetiska fält ☐ Allergener ☐ Miljöfarlig verksamhet ☐ Föroreningar ☐ Markföroreningar ☐ Miljökvalitetsnorm utomhusluft	
Beskrivning	Området omfattas av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap 6§ MB. Det utpekade riksintresseområdet (Bråviken-Tunaberg) beskrivs som ett område med omväxlande natur och rik flora. Området omfattas av gamla välbevarade bruks-och gruvmiljöer, badplatser samt utkiksplatser. Utöver detta nämns även Sörmlandsledens etapper inom området som värdeskapande element för riksintresset. Det utpekade riksintresseområdet ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur-och kulturmiljö samt dess friluftsvärden. Ett upphävande av del av detaljplan antas inte generera någon betydande påverkan på de värden vilket riksintresset avser att värna.

RISK

I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör risker för människors hälsa och miljö tas med i beaktning.

- ☐ Ras och skred
- ☒ Översvämning
- ☐ Trafiksäkerhet – skydd mot olyckor
- ☐ Farligt gods/skyddsavstånd
- ☐ Erosion

Beskrivning

Det aktuella området är delvis beläget inom riskområde för översvämning. Kommunens kartering visar att delar av området tillfälligt riskerar att översvämmas vid en framtida högsta beräknad havsnivå.

Av den befintliga bebyggelsen som idag finns inom området visar karteringen att endast en av byggnaderna är belägen inom riskområdet. Resterande bebyggelse, inklusive byggnad som idag avser gårdskontor men som är tänkt att nyttjas som bostad är belägen norr om det utpekade riskområdet.

Blå yta visar de områden som riskerar att översvämmas vid ett beräknat framtida högsta havsnivå. Röd cirkel visar befintligt gårdskontor som avses nyttjas som bostad.

<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör vatten tas med i beaktning.</i>	
☐ MKN avrinningsområde ☐ Vattenskyddsområde ☐ Ytvatten ☐ Grundvatten ☐ Dagvatten ☐ Spillvatten	
Beskrivning	Ett upphävande av del av detaljplanen antas inte generera någon negativ påverkan för ovanstående aspekter utifrån att ingen ny bebyggelse avses upprättas.

ENERGI OCH KLIMAT	
<i>I undersökningen om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska aspekter som berör energi och klimat tas med i beaktning.</i>	
☐ Lokalisering och närhet till olika målpunkter ☐ Förutsättningar för hållbart resande ☐ Byggskedet* ☐ Energiförsörjning**	
Beskrivning	Ett upphävande av detaljplanen möjliggör för omvandling av en befintlig byggnad som idag nyttjas som gårds kontor till bostad, vilket bedöms ha en positiv klimatpåverkan i förhållande till om ny byggnation skulle upprättas. I övrigt antas ett upphävande av del av detaljplan inte påverka ovanstående aspekter då ingen ny bebyggelse avses upprättas.

Aspekter som inte kan leda till betydande miljöpåverkan men har betydelse för planarbetet

STATLIGA INTRESSEN

<i>Finns det statliga intressen som behöver tas med i beaktning för genomförandet av detaljplanen?</i>	
☐ Riksintresse för kommunikation (väg, järnväg, flyg, sjöfart) ☐ Behov av flyghinderanalys ☐ Skyddsrum	
Beskrivning	

MILJÖKVALITETSMÅL	
<i>Kan genomförandet av detaljplanen antas bidra eller motverka miljökvalitetsmålen?</i>	
☐ Begränsad klimatpåverkan ☐ Frisk luft ☐ Grundvatten av god kvalitet ☐ Levande sjöar och vattendrag ☐ Myllrande våtmarker ☐ Hav i balans ☐ Ingen övergödning ☐ Bara naturlig försurning ☐ Levande skogar ☐ Ett rikt odlingslandskap ☐ God bebyggd miljö ☐ Giftfri miljö ☐ Säker strålmiljö ☐ Skyddande ozonskikt ☐ Ett rikt växt- och djurliv	
Beskrivning	Ett upphävande av detaljplanen antas varken bidra till eller motverka ovanstående miljökvalitetsmål.

STADSBYGGNADSKVALITETER	
<i>Vilka stadsbyggnadskvaliteter är viktiga att särskilt ta med i beaktning för genomförandet av detaljplanen?</i>	
<u>Sociala aspekter</u> ☐ Jämställdhet ☐ Integration ☐ Barns perspektiv ☐ Ålderssammansättning ☐ Fysisk tillgänglighet ☐ Rekreation och friluftsliv ☐ Trygghet och säkerhet	

Fysiska aspekter

- ☐ Markförhållanden (geologi, jordarter och topografi)
- ☐ Radon
- ☐ Lokalklimat
- ☐ Ljusförhållanden
- ☐ Naturresurser
- ☒ Jordbruksmark

Arkitektur

- ☐ Landskapsbild
- ☐ Stadsbild
- ☐ Gestaltning

Beskrivning

Gällande detaljplan medger inom de delar som avses upphävs markanvändningen jordbruksändamål.
Ett upphävande av detaljplanen bedöms dock inte förändra eller begränsa förutsättningarna för ett fortsatt jordbruk då ingen tillkommande bebyggelse avses inom den faktiska jordbruksmarken.

REFERENSMATERIAL SOM HAR ANVÄNTS

Källa	Aktualitet
Översiktsplan för Nyköpings kommun	2022
NYGIS	2025